

รหัส (ไม่) ลับ QR Code

สำหรับการเข้าใช้บริการวารสารฉบับออนไลน์

เสาวภา เพ็ชรรัตน์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ

psaowapa@tsu.ac.th

บทคัดย่อ

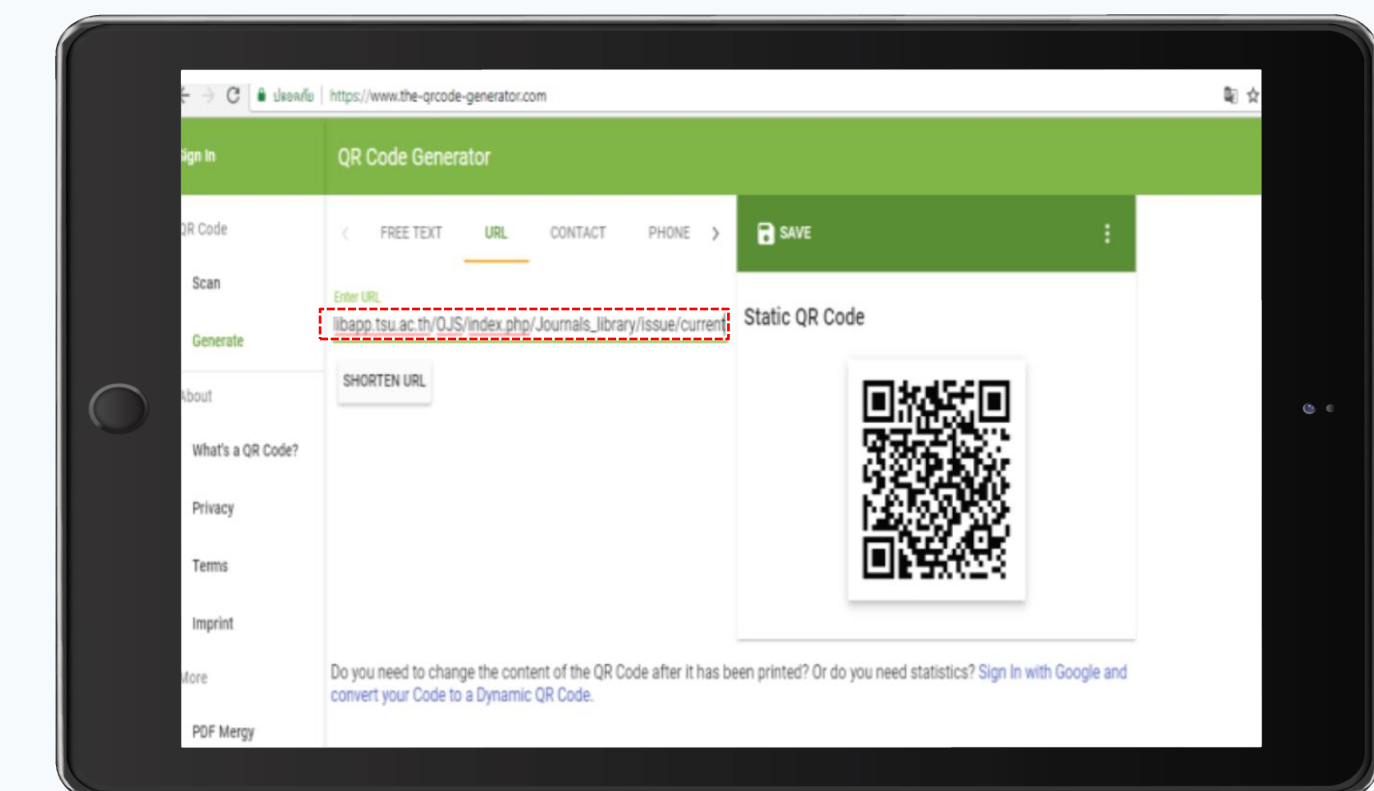
QR Code สำหรับการเข้าใช้บริการวารสารฉบับออนไลน์ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลวารสารที่แยกฉบับพิมพ์และเผยแพร่เนื้อหาเฉพาะในรูปแบบฉบับออนไลน์ รวมทั้งวารสารที่เผยแพร่ในรูปแบบฉบับพิมพ์ควบคู่กับรูปแบบฉบับออนไลน์ได้โดยผู้ใช้บริการสแกน QR Code ผ่านอุปกรณ์สมาร์ตโฟน (Smart Phone) เพื่อดำเนินการส่งเสริมการให้บริการวารสารฉบับออนไลน์และสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นจากการนำเทคโนโลยี QR Code ที่กำลังเป็นที่นิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบันมาประยุกต์ใช้ในการบริการวารสารฉบับออนไลน์ซึ่งเริ่มดำเนินการจัดกิจกรรมตั้งแต่เดือนมกราคม 2561 เป็นต้นมา โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ใช้บริการห้องสมุด ได้แก่ นิสิต อาจารย์ บุคลากรภายในและบุคคลภายนอกห้องสมุด ผลการจัดกิจกรรม พบว่าการนำเทคโนโลยี QR Code มาประยุกต์ใช้ช่วยส่งเสริมการให้บริการวารสารฉบับออนไลน์ให้แก่ผู้ใช้บริการมากขึ้น ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเข้าใช้ QR Code สำหรับบริการวารสารฉบับออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57 และผู้ใช้บริการต้องการให้มีการจัดกิจกรรมนี้ต่อไปอีก

วัตถุประสงค์

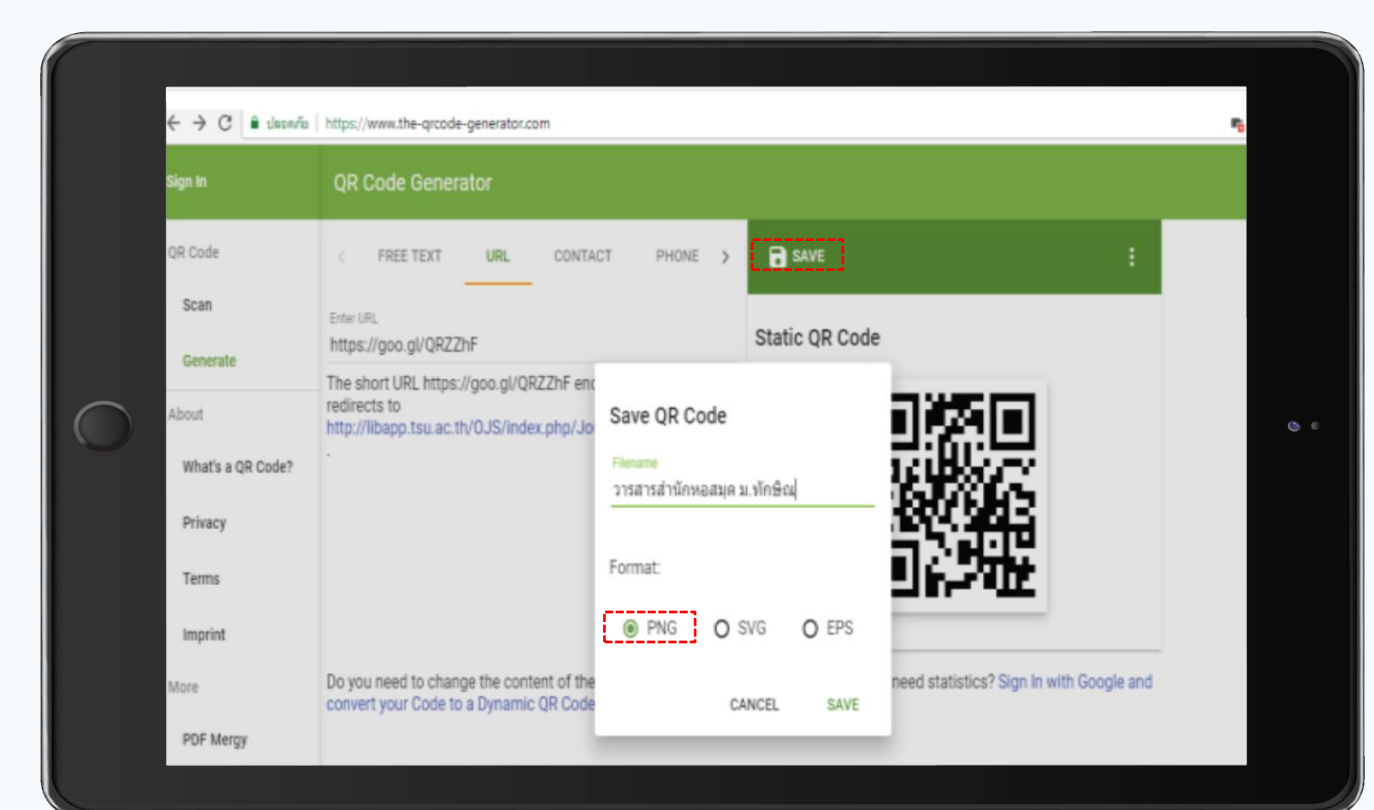
1. เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลวารสารที่แยกฉบับพิมพ์และเผยแพร่เนื้อหาเฉพาะในรูปแบบฉบับออนไลน์ และวารสารที่เผยแพร่ในรูปแบบฉบับพิมพ์ควบคู่กับรูปแบบฉบับออนไลน์ได้
2. เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลวารสารฉบับออนไลน์โดยการสแกน QR Code ผ่านอุปกรณ์สมาร์ตโฟน
3. เพื่อส่งเสริมการใช้งานวารสารฉบับออนไลน์ผ่าน QR Code
4. เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการในการใช้ QR Code สำหรับบริการวารสารฉบับออนไลน์

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

1. บรรณารักษ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลกับนักวิชาการคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับการสร้าง QR Code
2. รวบรวมรายชื่อวารสารพร้อม URL ที่อยู่เว็บไซต์ของวารสารที่เปลี่ยนรูปแบบจากวารสารฉบับพิมพ์มาเป็นวารสารฉบับออนไลน์
3. ศึกษาโปรแกรมที่จะนำมาสร้าง QR Code โดยเลือกสร้าง QR Code ฟรี จากเว็บ <http://www.qr-code-generator.com>
4. เลือกแถบเมนู URL และนำ URL ที่อยู่เว็บไซต์ของวารสารฉบับออนไลน์มาวางไว้ที่ข้อความ Enter URL
5. คลิกปุ่ม "SHORTEN URL" URL จะสั้นลง เป็น <https://goo.gl/ORZZh.F> ซึ่งสามารถสแกนไปยังเว็บไซต์ URL ที่นำมาวางได้เหมือนเดิม

6. คลิกปุ่ม SAVE ปรากฏกล่องข้อความให้ตั้งชื่อ QR Code และเลือกรูปแบบ (Format) เป็น PNG และคลิก SAVE ระบบจะสร้าง QR Code ให้โดยอัตโนมัติ

ผลการศึกษา

จากการการนำเทคโนโลยี QR Code มาประยุกต์ใช้ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลวารสารที่แยกฉบับพิมพ์และเผยแพร่เนื้อหาเฉพาะในรูปแบบฉบับออนไลน์ และสามารถเข้าถึงวารสารที่เผยแพร่ในรูปแบบฉบับพิมพ์ควบคู่กับรูปแบบฉบับออนไลน์ได้อย่างสะดวกรวดเร็วผ่านอุปกรณ์สมาร์ตโฟน และสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบประเมินความพึงพอใจจำนวน 125 คนพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57

อภิปรายผล/ข้อเสนอแนะ

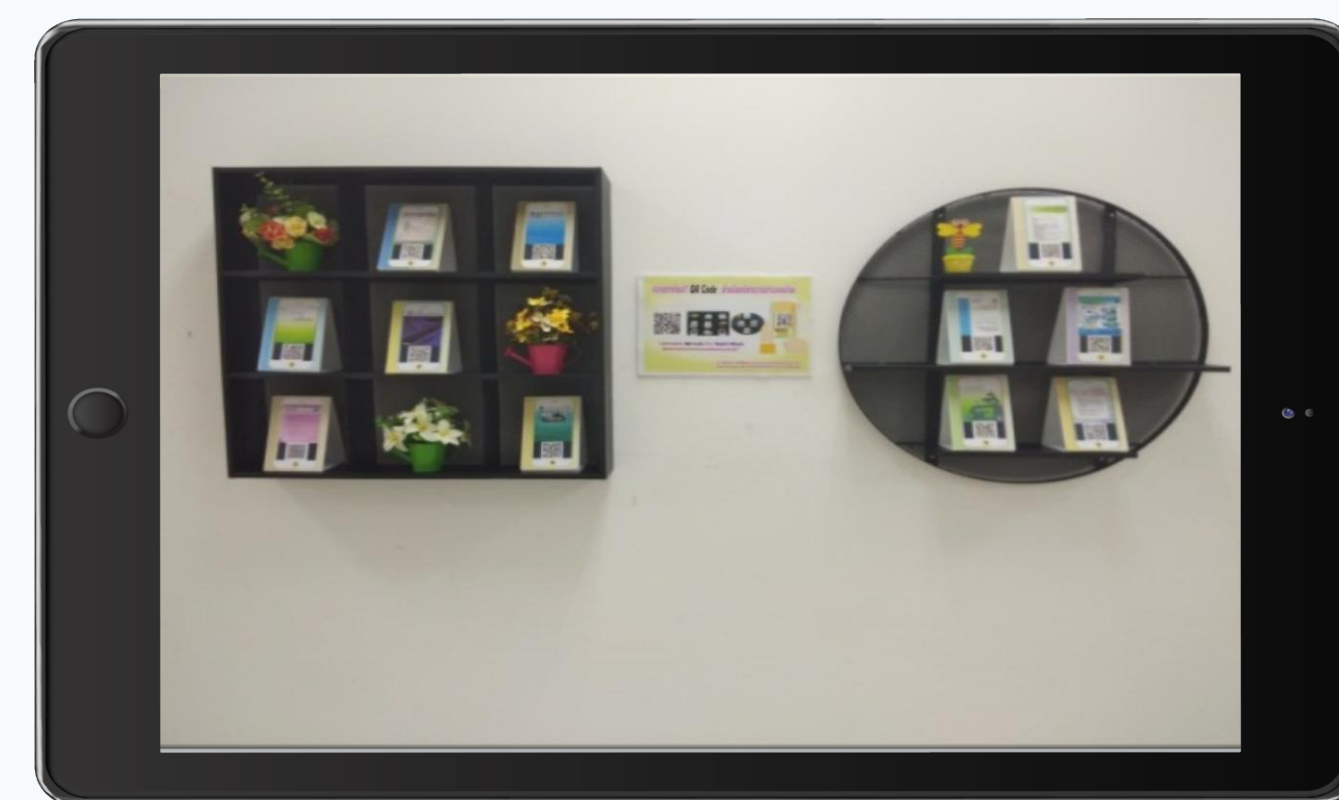
จากการดำเนินการจัดกิจกรรมได้ผลการตอบรับเป็นอย่างดี ควรดำเนินการจัดทำ QR Code สำหรับบริการวารสารภาษาอังกฤษฉบับออนไลน์ขึ้นมาเพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงที่หลากหลายและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการเพิ่มมากยิ่งขึ้น

บทนำ

เทคโนโลยีในปัจจุบันมีการก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดด อีกทั้งกระแสดิจิทัลที่กำลังขับเคลื่อนวงการสื่อที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปตามพฤติกรรมของผู้บริโภคได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งพิมพ์ประเภท วารสาร นิตยสาร ที่จะต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดเช่นกัน โดยการเปลี่ยนรูปแบบการเผยแพร่เนื้อหาเป็นแบบฉบับออนไลน์มีมากขึ้นตั้งแต่ปลายปี พ.ศ.2559 เป็นต้นมา นิตยสารหลายชื่อได้ทยอยยุติการจัดทำตัวเล่ม ตลอดจนวารสารวิชาการหลายชื่อได้เปลี่ยนรูปแบบการเผยแพร่เนื้อหาจากฉบับพิมพ์เป็นรูปแบบฉบับออนไลน์แทน เพื่อการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีที่ทันสมัยตามการเปลี่ยนแปลงของผู้บริโภคที่นิยมเข้าถึงสื่อออนไลน์มากขึ้นในยุคปัจจุบัน จากการดำเนินงานจัดทำวารสารตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2559 เป็นต้นมาพบว่า ผู้จัดทำวารสารกับองค์กรเป็นสมาชิกได้ทยอยยุติการจัดทำตัวเล่มและหลายรายชื่อได้แจ้งเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเผยแพร่เนื้อหาวารสารจากฉบับพิมพ์เป็นรูปแบบฉบับออนไลน์ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และลดปริมาณกระดาษ จึงเป็นสาเหตุทำให้วารสารฉบับพิมพ์ค่อยๆ ทยอยหายไปจากชั้นวารสารไปเรื่อยๆ ตลอดจนผู้จัดการวารสารหลายรายชื่อนับนโยบายเผยแพร่เนื้อหาวารสารในรูปแบบฉบับพิมพ์ควบคู่กับรูปแบบฉบับออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์

บรรณารักษ์ได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการสนทนากับนักวิชาการที่เกิดขึ้นของสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทวารสารจึงได้นำเทคโนโลยี QR Code (Quick Response Code) มาประยุกต์ใช้สำหรับบริการวารสารฉบับออนไลน์โดยการสแกน QR Code ผ่านสมาร์ตโฟน

8. จัดวางป้ายรหัส QR Code ที่ชั้นติดผนังเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลวารสารที่แยกฉบับพิมพ์ และเผยแพร่เนื้อหาเฉพาะในรูปแบบฉบับออนไลน์ผ่านสมาร์ตโฟน

9. จัดวางป้ายรหัส QR Code ที่ชั้นวารสารที่เผยแพร่ในรูปแบบฉบับพิมพ์ควบคู่กับรูปแบบฉบับออนไลน์เพื่อให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงข้อมูลวารสารฉบับออนไลน์ผ่านสมาร์ตโฟน

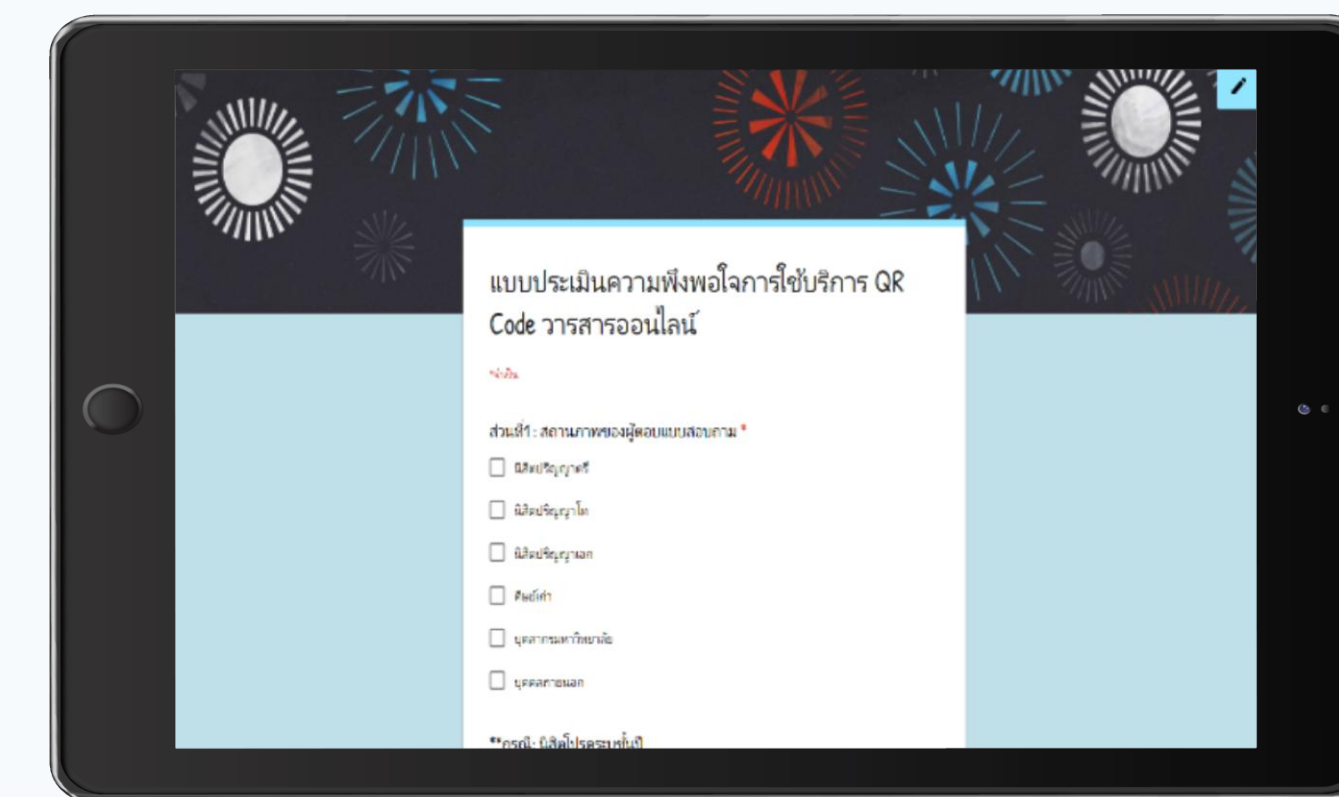
10. ติดป้ายประชาสัมพันธ์แนะนำขั้นตอนการใช้ QR Code สำหรับบริการวารสารฉบับออนไลน์

11. ประชาสัมพันธ์กิจกรรม Journal Big Points สะสมแต้มผ่าน TSULib Line Official Account

12. จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจการใช้ QR Code สำหรับบริการวารสารฉบับออนไลน์

การนำไปใช้ประโยชน์ในงานห้องสมุด

1. ประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ

- 1.1 ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลวารสารที่แยกฉบับพิมพ์และเผยแพร่เนื้อหาเฉพาะในรูปแบบฉบับออนไลน์ และสามารถเข้าถึงข้อมูลวารสารที่เผยแพร่ในรูปแบบฉบับพิมพ์ควบคู่กับรูปแบบฉบับออนไลน์ได้
- 1.2 ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลวารสารฉบับออนไลน์ฉบับย้อนหลังโดยการสแกน QR Code ผ่านสมาร์ตโฟน

2. ประโยชน์ต่อบรรณารักษ์

- 2.1 มีแหล่งสารสนเทศเกี่ยวกับวารสารที่แยกฉบับพิมพ์และเผยแพร่เนื้อหาเฉพาะในรูปแบบฉบับออนไลน์ และวารสารที่เผยแพร่ในรูปแบบฉบับพิมพ์ควบคู่กับรูปแบบฉบับออนไลน์
- 2.2 ประหยัดเวลาในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ URL ของวารสารที่แยกฉบับพิมพ์มาเป็นแนะนำให้ผู้ใช้บริการสแกน QR Code ผ่านสมาร์ตโฟน

3. ประโยชน์ต่อห้องสมุด

- 3.1 ห้องสมุดมีบริการเชิงรุกโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี QR Code เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ
- 3.2 เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างห้องสมุดและสามารถนำข้อมูลไปปรับปรุงประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของห้องสมุดอื่นๆ ได้

SCANE
ME !

